

NAŘÍZENÍ
kraje Vysočina
ze dne 20. května 2003
č. 3/2003

kterým se stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů

Rada kraje Vysočina vydává v souladu s ustanovením § 7 a § 59 odst. 1 písm. k) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a k provedení § 27 odst. 2 písm. b) bod 3 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o PO“), toto nařízení kraje:

§ 1
Úvodní ustanovení

Účelem tohoto nařízení je stanovit povinnosti fyzických osob, právnických osob, fyzických osob podnikajících podle zvláštních předpisů a obcí k zabezpečení požární ochrany v době zvýšeného nebezpečí vzniku požárů.¹

§ 2
Základní pojmy

- (1) Pro účely tohoto nařízení se dobou zvýšeného nebezpečí vzniku požárů rozumí období:
 - a) sklizně píce, obilovin, slámy a úsušků včetně jejich posklizňové úpravy a skladování, které začíná dnem 1. 6. a končí dnem 30. 9. kalendářního roku,
 - b) vegetační obnovy spojené se spalováním hořlavých látek, požárně nebezpečných činností v lesích – zejména pálení kletu na lesních pozemcích, slámy na polích, suchého rákosu, rozdělávání ohňů v přírodě a pálení odpadu, prořez stromů apod.,
 - c) déletrvajícího nadměrného sucha.
- (2) Spalováním hořlavých látek se pro účely tohoto nařízení rozumí pálení kletu na lesních pozemcích, pálení slámy na polích, suchého rákosu a pálení jiného odpadu za účelem jeho likvidace.

§ 3
Zabezpečení požární ochrany v období sklizně píce, obilovin, slámy, úsušků a jejich posklizňové úpravy a skladování

- (1) V období přípravy jsou právnické osoby a podnikající fyzické osoby povinny:
 - a) v období přípravy sklizně píce a obilovin stanovit organizaci² zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti, prověřit správnost dokumentace požární ochrany, stav prostředků pro přivolání pomoci v případě vzniku požáru a určit osoby odpovědné za zabezpečení požární ochrany na pracovištích,

¹ § 5 odst. 2, § 17 odst. 1 zákona o PO

² § 6 zákona o PO

- b) u fyzických osob podílejících se na sklizni zajistit prokazatelné proškolení na úseku požární ochrany, seznámení s dokumentací týkající se bezpečného provozu strojů a zařízení, a to před započítím práce,
- c) prověřit fyzicky technický stav strojů, dodržování výrobcem stanoveného účelu použití, dodržování návodu výrobce³ pro obsluhu, provoz a údržbu strojů a jejich vybavenost z hlediska předpisů požární ochrany (např. přenosnými hasicími přístroji), zamezit styku horkých ploch částí spalovacích motorů s hořlavými materiály, pravidelně kontrolovat zda nedochází k namotávání slámy nebo sena na pohyblivé části strojů, zajistit pravidelné čištění motorového prostoru od nánosů oleje a organického prachu,
- d) prověřit technický stav objektů, zejména těch, které jsou určeny ke skladování, kontrolovat zejména neporušenost střešní krytiny, zamezení zatékání povrchové vody, stav elektroinstalace a bleskosvodů, vybavení hasicími přístroji, uložení materiálů majících sklon k exotermní reakci apod.

(2) V období sklizně jsou právnické osoby a podnikající fyzické osoby povinny:

- a) využívat pro uskladňování objekty určené k tomuto účelu podle zvláštních předpisů,⁴
- b) z polí kolem železničních tratí odstranit slámu, případně píce ihned po sklizni, a to do vzdálenosti min. 60 m od osy krajní koleje,
- c) zajistit prokazatelné⁵ měření teplot naskladněné píce teploměrem určeným pro měření sena, a to minimálně jedenkrát denně v prvním měsíci po naskladnění, a dále minimálně jedenkrát týdně ve druhém a třetím měsíci po ukončení naskladňování (měření teplot se nepožaduje, pokud bude prokázáno, že vlhkost píce je nižší než 15 %),
- d) při naměření teploty naskladněné píce ve smyslu písm. b) tohoto odstavce nad 65 °C učinit neodkladná opatření (například přeložení, rozebrání skládky) za asistence jednotky požární ochrany,
- e) volné sklady sena a slámy (stohy) s objemem do 50 m³ zakládat minimálně ve vzdálenosti 10 m od cizích objektů (umístění větších volných skladů sena a slámy se řeší dle zvláštního předpisu⁶), objekty s uskladněnou pící nebo slámou označit výstražnou tabulkou „Zákaz kouření a přístupu s otevřeným ohněm“,
- f) při sklizňových pracích dodržovat požární a bezpečnostní předpisy stanovené pro provoz strojů, zařízení a pro objekty (zejména zákazy kouření a manipulace s otevřeným ohněm),
- g) zajistit důsledné uzavírání stodol, skladů a dalších objektů a provést další vhodná opatření k zamezení vstupu nepovolaných osob, zejména dětí, a to především v době, kdy se v těchto objektech nepracuje,
- h) pokud zvýšené zabezpečení prostředky požární ochrany nevyplývá z jiných předpisů, požárně bezpečnostního řešení, kolaudačního rozhodnutí, případně posouzení požárního nebezpečí, musí být k dispozici při činnostech v místech sušení obilí, stohování nebo skladování slámy a píce alespoň toto vybavení:

³ K manipulaci s hořlavými hmotami smí být použity pouze pracovní stroje s výfukovým potrubím upraveným tak, aby bylo zabráněno přímému styku s hořlavou látkou.

⁴ Zákon č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Za prokazatelné měření teplot se považuje chronologicky vedený písemný seznam s uvedením datumu, času, naměřených hodnot a s podpisem osoby, která měření prováděla. Za toto měření se považuje i záznam z elektronického měřicího zařízení, u kterého byla provedena kontrola před uvedením do provozu dle údajů od výrobce zařízení.

⁶ Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci).

- zásoba požární vody v minimálním množství 200 l – např. v požárních nádržích, sudech, fekálních vozech nebo funkčních požárních hydrantech,
 - minimálně 2 ks přenosných hasicích přístrojů vhodné náplně o celkové hmotnosti alespoň 10 kg,
 - další prostředky (například vědra, lopaty, tlumnice, žebřík apod.).
- i) pracovní stroje se spalovacími motory musí být vybaveny při vjezdu do objektů, kde se skladují hořlavé látky, případně při manipulaci s nimi, účinným, funkčním lapačem jisker (to neplatí u strojů, které jsou trvale vybaveny zabudovanými lapači jisker nebo u strojů s přeplňovanými motory).
- (3) Fyzické osoby a obce jsou povinny dodržovat povinnosti stanovené v § 3 odst. 1 a 2 tohoto nařízení přiměřeně.

§ 4

Zabezpečení požární ochrany v období vegetační obnovy spojené se spalováním hořlavých látek, požárně nebezpečných činností v lesích zejména spalování klestu na lesních pozemcích, slámy na polích, suchého rákosu a pálení odpadu (prořez stromů apod.)

- (1) Právnícké, podnikající fyzické osoby a obce jsou povinny stanovit organizaci zabezpečení požární ochrany s ohledem na požární nebezpečí provozované činnosti písemným pokynem, který musí obsahovat:
- a) určení osob zodpovědných za zabezpečení požární ochrany,
 - b) zajištění prokazatelného proškolení osob v rozsahu pracovní činnosti kterou vykonávají při spalování,
 - c) zabezpečení stálého dozoru po celou dobu spalování,
 - d) stanovení průběžných kontrol místa spalování s ohledem na místní klimatické podmínky,
 - e) zabezpečení uhašení po skončení spalování,
 - f) stanovení zákazu spalování za větrného počasí a v době sucha, kdy může dojít k rozšíření ohně v lese,
 - g) způsob přivolání pomoci.
- (2) Právnícké, podnikající fyzické osoby, obce a fyzické osoby jsou povinny:
- a) spalování hořlavých látek provádět pouze po předchozím ohlášení této činnosti na územně příslušné operační středisko Hasičského záchranného sboru kraje Vysočina (v hlášení se uvede datum, doba, přesně určené místo pálení, osoba, která za pálení zodpovídá a kontakt na tuto osobu),
 - b) při spalování dodržovat následující požárně bezpečnostní podmínky:
 - stařinu, klest a zbytky po těžbě lze pálit po provedení nezbytně nutných protipožárních opatření,
 - spalování provádí jednotlivec nebo pracovní skupina, všichni pracovníci musí být řádně seznámeni s pravidly spalování, základními požárními předpisy a způsobem přivolání pomoci,
 - osoba mladší 15 let nemůže spalovat bez přítomnosti osoby starší 18 let, která je spalováním pověřena,
 - spalování klestu v lesních prostorech lze provádět, pokud rychlost větru není vyšší než $3,4 - 5,2 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$ (3° Beaufortovy stupnice), tj. síla větru, při které se listí a větvičky trvale pohybují, která pohybuje vlajkou, na vodě se dělají vlnky, listí

- šumí, v opačném případě je nutno okamžitě spalování přerušit, oheň uhasit a dále v činnosti nepokračovat,
- velikost hromad klestu, případně zbytků po těžbě, je nutno volit tak, aby shořely během jednoho dne,
 - místo pro spalování klestu musí být v době bez sněhové přikrývky izolováno pruhem širokým nejméně 1 m, kde se odstraní veškerý hořlavý materiál až na minerální půdu; je-li sněhová přikrývka, nemusí být místo pro spalování nijak zvlášť upraveno (o sněhovou pokrývku se jedná, pokud je vrstva sněhu souvislá),
 - opustit pracoviště lze až po úplném uhašení ohně,
 - ještě po dobu 5 dnů nebo do doby vydatného deště musí být kontrolováno místo, kde bylo spalování prováděno (to neplatí při spalování na sněhové pokrývce).
- c) lesní cesty, které vedou k lokalitám nejvíce ohroženým požárem, musí být udržovány ve sjízdném stavu, musí být volné a nesmí být zatarasovány například skládkami dřeva,
- d) místo spalování je nutno zabezpečit dostatečným množstvím hasebních prostředků,
- e) spalování je povoleno jen v bezpečné vzdálenosti od objektů, zejména s hořlavými stavebními konstrukcemi, a to s ohledem na povětrnostní podmínky (síla a směr větru apod.).

§ 5

Zabezpečení požární ochrany v období déle trvajících nadměrného sucha

- (1) Období déletrvajících nadměrného sucha vyhláší hejtman kraje Vysočina na základě doporučení odborných orgánů.
- (2) V období déle trvajících nadměrného sucha je vlastník nebo uživatel lesů o celkové výměře větší než 50 ha povinen zabezpečit opatření pro včasné zjištění požáru a proti jeho rozšíření (např. ustavením potřebného počtu požárních hlídek), pokud tak neučiní Ministerstvo zemědělství České republiky (§ 7 zákona o PO).
- (3) V období déletrvajících sucha je zakázáno:
- spalování hořlavých látek na volném prostranství,
 - rozdělávání ohňů ve volné přírodě,
 - jízda parních lokomotiv.
- (4) V odůvodněných případech může vyhlásit hejtman kraje Vysočina zákaz vstupu do lesa.

§ 6

Závěrečná ustanovení

- (1) Tímto nařízením nejsou dotčeny povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob vyplývající z platných právních předpisů a ze schváleného posouzení požárního nebezpečí.
- (2) Ustanovení tohoto nařízení o ohlášení spalování hořlavých materiálů (§ 4 odst. 2 tohoto nařízení) se vztahuje též na spalování hořlavých odpadů, vypalování technologických zařízení (např. roštů) apod.

- (4) Toto nařízení nabývá platnosti dnem vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje a účinnosti patnáctým dnem následujícím po vyhlášení ve Věstníku právních předpisů kraje.

Ing. František Dohnal v. r.
hejtman kraje Vysočina

RNDr. Miloš Vystrčil v. r.
náměstek hejtmana kraje Vysočina